

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.411/2009/6. szám

### A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Zombor Péter Ügyvédi Iroda (3530 Miskolc, Mártírok u. 1. szám, ügyintéző: Dr. Zombor Péter ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, az elsőfokú eljárásban a Miskolci 2. számú Ügyvédi Iroda (3525 Miskolc, Dózsa György u. 11. szám, ügyintéző: Dr. Kiss László ügyvéd) ügygondnok, a másodfokú eljárásban az EXEREM Gazdasági Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (1042 Budapest, Árpád u. 57-59. I/8. szám, felszámolóbiztos: Dr. Majkó Mariann) által képviselt I.rendű alperes neve „fa”(alperes címe) I. r., és a Kálmán, Szilasi, Sárközy és Társai Ügyvédi Iroda (1126 Budapest, Tartsay Vilmos u. 3. szám, ügyintéző: Dr. Borbás Ágnes ügyvéd) által képviselt II. r. alperes neve (alperes címe) II. r. alperes ellen vállalkozói díj visszafizetése iránt indított perében, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2009. május 27. napján kelt, 13. G. 40.086/2008/37. számú ítélete ellen a felperes részéről 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2010. március 23. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

#### Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. r. alperesnek 625 000 (Hatszázhuszonötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

#### I n d o k o l á s :

A felperes és az I. r. alperes 2005. január 17. napján vállalkozási szerződést kötöttek, melyben az I. r. alperes, mint vállalkozó elvállalta a ...-i Regionális Hulladékgazdálkodási projekt keretében a ...-i Hulladéklerakó Telep irányítástechnikai és informatikai rendszeréhez kapcsolódó a megrendelő felperes informatikai rendszerét kiegészítő informatikai rendszer szállítást.

A szerződés tárgya a megrendelő által szolgáltatott tervdokumentáció és hatósági engedélyek szerinti területen a szerződés alapjául szolgáló műszaki és árajánlat specifikáció alapján összeállított, a szerződés elválaszthatatlan részét képező műszaki melléklet szerint

szállításra kerülő rendszer hardver és szoftver elemeinek szállítása, mérnöki szolgáltatások biztosítása, a rendszer helyszíni szerelési és üzembe helyezési munkái a kezelőszemélyzet betanításával együtt voltak.

Ezen alapfeladatok kiegészültek a megrendelővel folytatott egyeztetések alapján, egyrészt a ...-i, a ..., ... utcai és a ... utcai hulladékudvarok beillesztésével kapcsolatos informatikai munkákkal, másrészt a felső szintű (ERP-SCALA) vállalat informatikai rendszer illesztésével és applikációs rendszerének szállításával kapcsolatos munkákkal.

A szerződés szerint a munkák specifikációját - a jelenleg rendelkezésre álló műszaki információk alapján - a mellékelt műszaki specifikáció tartalmazta.

A szerződő felek a vállalkozói díj összegét a 2. számú melléklet szerint befogadásra kerülő ERP szerződés összegének kivételével bruttó 31 137 500 Ft-ban határozták meg.

A teljesítési határidő az alaptevékenységgel, a vállalati technológiai rendszerekkel kapcsolatos munkarészekre vonatkozóan 2005. március 15. napja volt, folyamatos szállítással, és ütemezett részleges üzembe helyezéssel, próbaüzem lefolytatásával, míg az ERP rendszer végleges beüzemelésére vonatkozó munkarészekre a felek a határidőt 2005. június 30. napjában határozták meg.

A szerződés 2. számú mellékletét képezte a szerződésbe befogadásra kerülő ERP-SCALA konzultációs szerződés, amelyet a felperes és a II. r. alperes kötött 2005. január 16. napján. A szerződés szerint a felperes a II. r. alperes tanácsadási szolgáltatásait veszi igénybe, és ennek ellenértékét megfizeti a II. r. alperes részére.

Ugyanezen a napon a felperes és a II. r. alperes között Scala Szoftver Licenc és Karbantartás Vételi Megállapodás is létrejött, melyben a felek meghatározták azokat a feltételeket, amelyek a Scala végfelhasználói szoftver licenc felperes általi használatával kapcsolatosak.

A megállapodások alapján a II. r. alperes a felperes részére szoftvereket szállított le és a szoftverek alkalmazásával kapcsolatban konzultációkat volt köteles biztosítani.

Az I. r. alperes a vállalt rendszer kiépítését megkezdte, azt azonban a szerződésben meghatározott határidőig nem fejezte be. A felperes a teljesítési határidő eredménytelen elteltét követően közös jegyzőkönyv felvételét kezdeményezte, melyben az új teljesítési határidőt 2005. november 5. napjában határozták meg. Mivel az újabb teljesítési határidő is eredménytelenül telt el, a felperes a 2006. március 17. napján kelt levelében elállt a szerződésektől.

A felperes az I. r. alperes részére 26 029 095 Ft-ot, a II. r. alperes részére 11 950 100 Ft-ot fizetett meg. A felperes ezen összegek visszafizetésére felszólította az alpereseket, akik a visszafizetéstől elzárkóztak.

A felperes pontosított keresetében 38 085 445 Ft és az általa teljesített kifizetések különböző időpontjától járó késedelmi kamatai, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket.

A kereset indokolása szerint az alperesek arra vállalkoztak a felperessel kötött megállapodás alapján, hogy a vállalkozási szerződésben meghatározott számítógépes rendszert a felperes részére kiépítik. Az alperesek a vállalkozásukat azonban nem teljesítették, ezért a felperes elállása folytán az eredeti állapot helyreállítása körében az alperesek kötelesek a felvett vállalkozói díj visszafizetésére.

Az alperesek a fizetéssel késedelembe is estek, ezért késedelmi kamat visszafizetésére is kötelesek.

A felperes a keresetlevelét 2006. május 25. napján a Fővárosi Bíróságon terjesztette elő, amely az 5. G. 40.858/2006/7. számú, a Fővárosi Ítéltábla 14. Gpkf. 44.263/2007/3. számú végzésével helybenhagyott jogerős határozatával elrendelte a keresetlevél áttételét a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bírósághoz, mert az I. r. alperes vonatkozásában megállapította, hogy a felperes jogelődje és az I. r. alperes között 2005. január 17. napján létrejött vállalkozási szerződés 11.2. pontja a Pp. 41. §-a (1) bekezdésének megfelelő alávetési kikötést tartalmaz, amely kiterjed a jogutódokra is.

A becsatolt okirati bizonyítékok alapján azt állapította meg a bíróság, hogy a II. r. alperes jogelődjével létrejött szerződések, az I. r. alperessel kötött fővállalkozási szerződés teljesítéséhez szükséges olyan kötelezettségvállalást tartalmaznak, amelynek folytán a II. r. alperes a Pp. 40. § (1) bekezdése szerinti mellékkötelezettnek minősül, illetőleg a fővállalkozási szerződés 1.3. pontjában elhelyezett megállapodásra tekintettel a II. r. alperessel kötött szerződések a fővállalkozási szerződés részévé váltak, így a Pp. 40. §-ának (3) bekezdésén alapuló választási lehetőség is megilleti a felperest.

A Fővárosi Ítéltábla rámutatott arra is, hogy az alperesek között a Pp. 51. § a.) és b.) pontja szerinti pertársaság is megvalósult, mivel a fővállalkozási szerződés részét képező és a II. r. alperessel kötött valamennyi megállapodás egységes egész, csak együttesen bírálhatók el, a megállapodásokat, az ott rögzített feltételeket külön nem lehet elbírálni.

Az I. r. alperest az elsőfokú eljárásban ügygondnok képviselte, aki a kereset elutasítását kérte, ezt meghaladón érdemi védekezést nem terjesztett elő.

A II. r. alperes szintén kérte a kereset elutasítását. Védekezése szerint teljesítette a szerződésben vállalt kötelezettségeit, a felperessel kötött megállapodás alapján a szükséges szoftvereket a felperes részére leszállította, az ezzel összefüggő konzultációs, illetőleg karbantartási kötelezettségének eleget tett. Ebből következően a felperes a vele kötött szerződéstől jogszerűen nem állhatott el, így a vállalkozói díj visszafizetésére sem köteles.

Az elsőfokú bíróság a felek által felajánlott bizonyítást foganatosította, igazságügyi számítástechnikai szakértőt rendelt ki, aki a 32. sorszámú szakvéleményében megállapította - többek között -, hogy a felperes által létrehozni kívánt számítógépes rendszer nem működik, melynek oka az egyedi alrendszerek hiánya vagy hiányos kialakítása, valamint a Scala rendszerrel való kapcsolat hiánya. A szakértőnek az volt a véleménye, hogy az I. rendű alperes által készített egyedi alrendszerek javítása, továbbfejlesztése, működésképesé tétele a szükséges információk és erőforrások hiánya miatt gyakorlatilag lehetetlen, ezért a rendszernek az eredeti elképzelésnek megfelelő működésképesé tételhez az egyedi alrendszerek teljes újratervezése és újraírására van szükség.

A szakértő megállapította, hogy a II. r. alperes által szolgáltatott számítógépes programok önállóan is működőképesek, az általuk nyújtott szolgáltatások azonban nem fedik le a megrendelő által megvalósítani kívánt integrált rendszer összes szolgáltatását, a

rendszertervben leírt programrendszer teljes funkcionalitásához további, az egyedi alrendszerek funkcióit megvalósító szoftverek beszerzése szükséges.

A II. r. alperes által szolgáltatott szoftver a kiépítendő rendszerben egyébként helyettesíthető lett volna más szoftverrel is, mivel erre a célra minden olyan jól működő ügyviteli, pénzügyi szoftver megfelel, amely a Scala alrendszer leírásában felsorolt funkciókkal rendelkezik, és megfelelő kapcsolatot lehet vele kiépíteni az egyedi alrendszerekhez.

Az, hogy a II. r. alperes által szolgáltatott szoftvereket a későbbiek során egy más által történő rendszer kiépítése esetén felhasználják-e vagy sem, a teljes rendszert megvalósító fővállalkozó döntésén múlik, maga a Scala rendszer a fenti célra alkalmas, felhasználható.

Az elsőfokú bíróság a 37. sorszámú ítéletével kötelezte az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 26 029 095 Ft-ot, valamint 3 926 250 Ft-nak 2005. április hó 6. napjától, 319 969 Ft-nak 2005. május hó 23. napjától, 2 285 491 Ft-nak 2005. május hó 23. napjától, 9 836 250 Ft-nak 2005. május hó 24. napjától, 4 464 976 Ft-nak 2005. június hó 27. napjától, 1 250 000 Ft-nak 2005. június hó 28. napjától, 1 068 175 Ft-nak 2005. július hó 20. napjától, 2 877 984 Ft-nak 2005. július 20. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékét, valamint 1 815 000 Ft perköltséget.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, és kötelezte arra, hogy 15 napon belül fizessen a II. r. alperesnek 1 600 000 Ft perköltséget.

Az I. r. alperes ügygondnoki díját 60 000 Ft-ban állapította meg, ennek előlegezésére a felperest kötelezte, és az ítélet jogerőre emelkedését követően megkeresni rendelte a Bírósági Gazdasági Hivatalt az ügygondnoki díj kiutalása végett.

Döntését azzal indokolta, hogy az I. r. alperes egy számítógépes rendszer kialakítására vállalkozott, míg a II. r. alperes az ehhez szükséges szoftverek részbeni szállítására, és az ahhoz kapcsolódó karbantartási és konzultációs feladatok elvégzésére.

Álláspontja szerint az alperesek oldalán egyetemlegesség nem állapítható meg, az ugyanis egyértelműen beazonosítható, hogy a szerződéses rendszerből melyik alperes milyen feladatra vállalkozott, illetőleg milyen szállítást vállalt teljesíteni. Önmagában az a körülmény, hogy az I. r. alperes az általa történő teljesítéshez a II. r. alperes által szállítandó szoftvereket tartotta szükségesnek, és ezt a feltételt a felperes és az I. r. alperes között létrejött szerződés is tartalmazza, nem jelenti azt, hogy az alperesek a feladat elvégzésére közösen vállalkoztak. A kötelezettségek az alperesek vonatkozásában egyértelműen elkülöníthetőek, és a rendelkezésre álló adatokból az is kétséget kizáróan megállapítható, hogy a II. r. alperes a szerződéses kötelezettségeit teljesítette, ebből következően pedig helytálló az a védekezése, mely szerint a vele kötött megállapodásokról a felperes alappal nem állhatott el, ezért a felperes keresetét vele szemben teljes egészében elutasította.

Az I. r. alperes vonatkozásában megállapította, hogy a felperes az I. r. alperessel szemben alappal állt el a vele kötött szerződésektől, az elállásra tekintettel a korábban teljesített szolgáltatások visszajárnak. Az I. r. alperes olyan teljesítést azonban nem eszközölt, ami alapján materiális szolgáltatás visszaigénylésére lenne jogosult.

Az elsőfokú bíróság az I. r. alperes részére kifizetett vállalkozó díj összegét a felperesi kimutatással egyezően 26 029 095 Ft-ban állapította meg, és a teljes összeg

visszafizetésére kötelezte az I. r. alperest a ténylegesen megkapott vállalkozói díj részletek átutalásának időpontjától kezdődő, a Ptk. 301/A. § alapján meghatározott késedelmi kamattal együtt.

A felperes a II. r. alperessel szemben teljes egészében pervesztes lett, ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte a II. r. alperes perköltsége megfizetésére. A felperes és az I. r. alperes viszonylatában a pernyertesség-pervesztesség arányát 2/3-1/3-ad arányban határozta meg, és ezt figyelembe véve a Pp. 81. § (1) bekezdésének figyelembevételével határozott az előlegezett ügygondnoki és szakértői díjra is figyelemmel a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezett, melyben az elsőfokú ítéletnek a II. r. alperesre vonatkozó részének a megváltoztatását kérte, elsődlegesen az alpereseknek a teljes pertárgyérték, azaz 38 085 445 Ft és kamatai megfizetésére történő egyetemleges kötelezését, másodlagosan a felperes által a II. r. alperes részére kifizetett 11 950 100 Ft és kamatai visszafizetésére kérte kötelezni a II. r. alperest perköltségben történő marasztalása mellett.

Fellebbezését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást részben hiányosan állapította meg, melyből téves jogi következtetést vont le, az ügyben korábban meghozott végzésekben foglalt megállapításokkal szöges ellentétben álló jogszabálysértő döntést hozott.

Azt is sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg kellőképpen a bizonyítékok mérlegelésénél, a peres felek között létrejött szerződéses rendszer jellegének meghatározásakor - a létrehozni kívánt eredmény tárgyának, céljának és az eset összes körülményeinek értékelésénél - figyelembe vett körülményeket.

Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításainál figyelmen kívül hagyta azt a lényeges tényt, hogy a felperesnek a perbeli megrendeléssel az volt a célja, hogy egy olyan integrált informatikai rendszer jöjjön létre, ami a cég összes folyamatát képes kezelni. Ez lényegében azt jelentette, hogy a műszaki, és gazdasági folyamatok kezelésére, egy egységes rendszer kerüljön kiépítésre.

A meghallgatott tanúk is azt igazolták, hogy az I. r. alperes, mint fővállalkozó, a II. r. alperes pedig, mint az ő alvállalkozója volt jelen a felperessel létrejött jogviszonyban. Az I. r. alperesnek a műszaki rész kiépítése, a II. r. alperesnek pedig a könyveléssel kapcsolatos program, szállítása, és az ezek (a könyvelési program és a műszaki program, illetve programok) között interfész kapcsolat létrehozása, az integráció volt a feladata.

Megjegyezte, hogy a II. r. alperest a vállalkozásba nem a felperes vonta be, hanem az I. r. alperes, mivel a kialakítandó rendszert úgy állította össze, hogy az csak és kizárólag a II. r. alperessel együtt valósulhatott volna meg.

Ezt a tényt alátámasztja O.G. tanú vallomása, a szakértői vélemény, és a II. r. alperesnek a 2006. december 7. napján kelt beadványához csatolt A-II/1. szám alatti, 2005. január 11. napján kelt ajánlata, melyből kiolvasható, hogy a II. r. alperes a felperes integrált ügyviteli rendszerének a szállítására vállalkozott, mely rendszer bizonyítottan soha nem készült el, a felperes azt soha nem tudta használni.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság döntése meghozatala során a szerződés megkötésének előzményeit nem értékelte.

Azzal is érvelt, hogy a hivatkozott szerződéses kötelezettségből fakadóan az I. r. alperes által megnevezett alvállalkozóval történt szerződéskötés nélkül a rendszertervben és a

műszaki mellékletben megjelölt Scala programhoz másként nem juthatott volna hozzá, mint a II. r. alperessel való szerződéskötéssel, mivel a Scala szoftverhez kapcsolódó jogosultságokat a II. r. alperes kizárólagosan birtokolta, ez igaz volt a Scala szoftverhez kapcsolódó karbantartási feladatokra is.

Ebből következően az I-II. r. alperesek, az egyes feladatrészek megvalósítását egymás között megosztva, azonban a teljes integrált informatikai rendszer megvalósítására és integrálására, az eredmény létrehozására együttesen vállalkoztak, mely eredmény bizonyítottan soha nem született meg. A vállalkozás nem teljesítéséből fakadóan a II. r. alperes által szolgáltatott szoftverek a kívánt formában teljességgel használhatatlanok, azokra az integrált rendszeren kívül a felperesnek soha nem volt szüksége, ezért a II. r. alperesnek feleslegesen fizette meg a vállalkozói díjat.

A II. r. alperes szerződésszegését bizonyítja az is, hogy a vállalkozási szerződés 3.1. pontjában meghatározott teljesítési határidőre az EPR rendszer nem került leszállításra, sem teljesen, sem részlegesen beüzemelésre, így a próbaüzem lefolytatására sem volt lehetőség. A szerződésszegés kimentésére pedig nem szolgálhat alapjául az, hogy a II. r. alperes használati joga alapján biztosított szoftver önmagában esetleg működőképes.

Kifejtette, hogy a szerződés 2. számú mellékletét képező az ERP-SCALA konzultációs szerződést és teljesítését sem lehet a vállalkozási szerződéstől független jogviszonynak tekinteni, hiszen a vállalkozási szerződés 1.2. pontja egyértelműen kimondja, hogy az alapfeladat a fővállalkozási szerződés 1. számú műszaki melléklete szerint szállításra kerülő rendszer hardver és szoftver elemeinek szállítása, mérnöki szolgáltatások biztosítása, a rendszer helyszíni szerelési és üzembe helyezési munkája a kezelőszemélyzet betanításával együtt; ez az alapfeladat pedig kiegészül az ERP-SCALA vállalatinformatikai rendszer illesztésével, és applikációs rendszerének szállításával kapcsolatos munkákkal, úgyszintén az 1. számú műszaki melléklet vonatkozó pontjai szerint.

Az ERP applikációs rendszert az ERP partner szállítja, mégpedig a konzultációs szerződésének fővállalkozói befogadásával. A fővállalkozói szerződés 1.3. pontja a fentiekben körülírt kötelezettség teljesítése érdekében a felperesi megrendelő kötelezettségévé tette az ERP rendszer kiépítéséhez szükséges kiegészítő szerződések megkötését, az ERP rendszer szállítójával, vagyis a II. r. alperessel.

A fővállalkozási szerződés 1. számú melléklete, a műszaki melléklet utolsó bekezdése az ERP applikációs programrendszer szállításával kapcsolatos műszaki tartalmat a fővállalkozói szerződés 2. számú mellékletében specifikált és a fővállalkozói szerződésbe befogadott ERP konzultációs szerződésre utalással határozta meg. A 2. számú mellékletet a Scala konzultációs szerződés, a II. r. alperes által is hivatkozott Scala Szoftver Licenc és Karbantartási Vételi Megállapodás, illetve a Scala karbantartási szolgáltatások feltételei képezik.

A felperes a Fővárosi Ítéltábla álláspontjával egyezően arra hivatkozott, hogy a különböző megállapodások a fővállalkozási szerződés részét képezték, és a II. r. alperessel kötött valamennyi megállapodás egységes egész, csak együtt bírálható el, a megállapodásokat nem lehet külön elbírálni. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság az egységes jogviszonyokat külön választotta, azokat szétbontva egyenként bírálta el, megfelelkezve arról, hogy a szerződéses rendszerrel a felek akarata egy egységes és integrált informatikai rendszer létrehozására irányult, melyben a szállítandó hardverek és szoftverek is egységes rendszert alkottak volna.

Hivatkozott arra is, hogy a teljesítési határidő eredménytelen elteltét követően nem csupán a teljesítési határidő meghosszabbításáról határoztak, hanem arról is, hogy 2005. szeptember 26. napjától 2005. szeptember 30. napjáig egyeztetést tartanak, amelyen szükség szerint a II. r. alperes is részt vesz, majd 2005. november 5. napjáig a felperes és az I. r. alperes által közösen elkészített minta adatbázis alapján a II. r. alperes fogja elkészíteni a „végleges rendszer integrációt”.

A jegyzőkönyv rögzíti továbbá, hogy „2005. november 5-én az II. r. alperes megkapja a mindkét fél által jóváhagyott és a II. r. alperes által írásban átadott igényeknek megfelelő mintaadatbázist és egy hónapos határidővel elkészíti az általa szerződésben vállalt rendszert, ami teljesen tesztelésre alkalmas lesz”.

A konzultációs szerződéssel kapcsolatban kérte figyelembe venni azt is, hogy a konzultációk nemcsak és kizárólag a Scala szoftverek önálló használatával voltak kapcsolatosak, hanem az integrált rendszer működésével és az egyes részek kapcsolásával, konfigurálásával is, melyeket bizonyítanak a napi egyeztetéseken felvett jegyzőkönyvek.

A fővállalkozási szerződés nélkül értelmezhetetlen a II. r. alperes által hivatkozott megállapodásokban kitűzött cél, illetve a szolgáltatások tárgya, minthogy a II. r. alperes feladata lett volna a végleges rendszerintegráció is, amelybe az általa szolgáltatott mellékkötelezettségek applikálása is beletartozott. Ezek alapján az alpereseknek közösen kellett volna teljesíteniük, mely nem történt meg. A szolgáltatás tárgyára, céljára és az eset körülményeire figyelemmel az alperes szolgáltatása nem tekinthető oszthatónak.

A felek ebben a kérdésben a szerződéskötéskor hallgatólagosan egyező véleményen voltak, mindez azonban a létrejött szerződéses rendszerből, annak tárgyából, céljából, illetve a műszaki és további mellékleteiből is levezethető.

A II. r. alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a Scala Szoftver Licenc és Karbantartási Vételi Megállapodás a felperes és az I. r. alperes által megkötött vállalkozási szerződéstől független jogviszonyt hozott létre, mely jogviszony alapján szerződésszerűen teljesített.

Az volt az álláspontja, hogy a Fővárosi Bíróság és a Fővárosi Ítéltábla által hozott végzések indokolásában tett megállapítások az elsőfokú bíróságot a Pp. 4. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel nem kötötték, a bíróságok kizárólag az illetékesség vizsgálata szempontjából vizsgálták a rendelkezésre álló okiratokat.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem megalapozott elbírálásához szükséges tényállást kellő mélységben feltárta, a bizonyítékokat, a rendelkezésre álló adatokat okszerű értékelte, amelyekből a tényállást helyesen állapította meg.

Az ekként megállapított tényállásból helyes jogi következtetésekre jutott, döntése megalapozott és jogszerű. Az ítélet indokolása azonban - a megállapítások helytállósága mellett - kiegészítést kíván, a peres felek között létrejött jogviszonyok, szerződési kötelek vizsgálatát és értékelését illetően.

A felperes fellebbezésének az indokai is, érthetően a felek egymással kötött szerződéseinek a tartalma, a szerződés célja, a kötelezettek által vállalt feladatok mibenléte kérdéskörébe tartoznak, a kereset jogalapjának megalapozottságát célozva.

A felperes a II. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelme jogalapjának a megállapíthatóságát - egyéb hivatkozásai mellett - kiemelten a jogvita elbírálására illetékes bíróságra vonatkozó eljárásokban a Fővárosi Bíróság, majd a Fővárosi Ítélőtábla által meghozott határozatokban tett megállapítások alapján tartotta megalapozottnak.

A hivatkozott végzések indokolása szerint alapvetően nem különálló, független szerződésekről, megállapodásokról van szó, hanem elválaszthatatlan egészről, amit igazolnak azok a tények, kitételek, amelyek a felperes és az I. r. alperes vállalkozási szerződésében is utalnak a II. r. alperes szerepére. A II. r. alperes jogelődjével megkötött szerződések a fővállalkozási szerződés részét képezik, illetve ahhoz kapcsolódóan olyan mellékkötelezettség vállalását tartalmazzák, amelyekre tekintettel a Pp. 40. §-a (1) bekezdésében és (3) bekezdésében foglalt illetékességi szabály megvalósult, figyelemmel a Pp. 51. §-ának a.) és b.) pontja szerinti pertársaság szabályaira.

A felperes a fellebbezésében sérelmezte azt, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a fenti megállapításokat, azokkal ellentétes következtetésekre jutott.

Azon túl, hogy az elsőfokú bíróságot nem kötötte a keresetlevél áttétele ügyében eljáró bíróságok megállapításai, az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a peres felek által kötött szerződésekkel létrejött jogviszonyokra vonatkozóan.

A bíróságoknak ugyanis csak a jogvita elbírálására illetékes bírósággal kapcsolatban kellett a keresetlevelet és annak mellékleteit megvizsgálnia, és csak az ekkor rendelkezésre álló adatok alapján kellett döntenie. A bírósági határozatok indokolásában tett megállapítások is az illetékesség kérdéskörében állnak meg.

Az volt a kérdés, hogy az alperesi pertársasággal szemben támasztott kereseti igény - az illetékességi szabályok szerint - mely bíróság előtt és együttesen elbírálható-e.

Az a megállapítás, miszerint a II. r. alperes alvállalkozó ún. konzultációs szerződése a fővállalkozási szerződés részét képezi, önmagában eldönthetővé tette az illetékességet. A további megállapítások pedig az elsőfokú bíróságot nem kötik, a felek által megkötött szerződések tartalmának a feltárása, a jogviszonyokból folyó kötelezettségek és azok teljesítésének a vizsgálata az elsőfokú eljárás feladata volt.

A felperes az elsőfokú eljárás során és a fellebbezési kérelmében is a perbeli vállalkozással, az általa megkötött szerződésekkel elérni kívánt célját hangsúlyozta.

A perben nem volt vita tárgya, hogy a felperes egy teljes, integrált vállalatirányítási, informatikai rendszert kívánt megvalósítani. A vita a felperes és a II. r. alperes között abban állt, hogy a felperes álláspontja szerint ennek az eredménynek a létrehozására az I. r. alperes és a II. r. alperes együttesen vállalkoztak, és miután az alperesek szerződést szegtek, mert indokolatlanul késlekedtek a szerződés teljesítésével, a felperes jogszerűen elállt a szerződésektől és az alpereseknek kifizetett vállalkozói díjat kötelesek egyetemlegesen visszafizetni a megrendelőnek.

A felperes szerint a II. r. alperes jogelődjével megkötött szerződések az I. r. alperesnek a felperessel megkötött vállalkozási szerződésének a részét képezik, a II. r. alperessel kötött valamennyi megállapodás egységes egésznek alkotnak a vállalkozási szerződéssel, az egyes jogviszonyokat nem lehet különválasztva elbírálni.

Ezzel az állítással szemben a perbeli szerződések tartalma, a felek között létesült jogviszonyok, a vállalt kötelezettségek teljesítésére vonatkozó adatok nem az alperesek

által nyújtott szolgáltatás oszthatatlanságát és az egységes pertársaság fennállását támasztják alá.

A felperes és az I. r. alperes által 2005. január 17. napján megkötött vállalkozási szerződés pontosan meghatározza a szerződés tárgyát, amely szerint a megrendelő felperes az I. r. alperes vállalkozásába adja, az I. r. alperes pedig elvállalja a ...-i Regionális Hulladékgazdálkodási project keretében a ...-i Hulladéklerakó Telep irányítástechnikai és informatikai rendszeréhez kapcsolódó, azt kiegészítő informatikai rendszer megvalósítását.

A szerződés tárgya a megrendelő által szolgáltatott tervdokumentáció és hatósági engedélyek szerinti területen a szerződés alapjául szolgáló műszaki és árajánlat specifikáció alapján összeállított, a szerződés elválaszthatatlan részét képező műszaki melléklet szerint szállításra kerülő rendszer hardver és szoftver elemeinek a szállítása, mérnöki szolgáltatások biztosítása, a rendszer helyszíni szerelési és üzembe helyezési munkái, a kezelőszemélyzet betanításával együtt. Ez a feladat kiegészül egyrészt a ...-i, a ..., ... utcai és ... utcai hulladékudvarok beillesztésével kapcsolatos informatikai munkákkal, másrészt a felsőszintű (ERP-SCALA) vállalat informatikai rendszer illesztésével, és applikációs rendszerének szállításával kapcsolatos munkákkal. Az elvégzendő munkák specifikációját - a jelenleg rendelkezésre álló műszaki információk alapján - a mellékelt műszaki specifikáció tartalmazza. A megrendelt munkák felsorolása között szerepel a szerződés 2. számú mellékletét jelentő, a felperes és a II. r. alperes által megkötött konzultációs szerződés, annak a fővállalkozói befogadása.

A vállalkozási szerződés tárgyának a fenti meghatározása egyértelműen lefedi a felperesnek a perbeli vállalkozással elérni kívánt célját, eredményét, egy teljes, egységes vállaltirányítási és informatikai rendszer megvalósulását. A vállalkozási szerződésben az I. r. alperes által vállalt kötelezettségek maradéktalanul kielégítik a megrendelő elérni kívánt célját.

Az, hogy a felperesnek a II. r. alperessel kötött ún. konzultációs szerződését „beemelték” a vállalkozási szerződésbe, nem jelenti azt, hogy a II. r. alperes teljes egészében átvállalta az I. r. alperes feladatait.

A II. r. alperes azzal, hogy részt vett az I. r. alperes által vállalt feladatok teljesítésében, egyfajta értelemben alvállalkozónak tekinthető.

A felperesnek a II. r. alperes státuszát illetően olyan hivatkozásai vannak, amelyek önmagukban és egymásnak is ellentmondóak.

A Ptk. 391. § (2) és (3) bekezdése rendelkezik arról, hogy a vállalkozó alvállalkozó igénybevételeire jogosult. A jogosan igénybe vett alvállalkozóért úgy felel, mintha a munkát maga végezte volna.

A törvény szövegéből az is kiolvasható, hogy a vállalkozó maga von be a vállalkozásba a feladatok egy részének a teljesítésére alvállalkozót, maga köti meg vele a szerződést.

A jelen esetben a vállalkozási szerződésbe „beemelt” konzultációs szerződést a felperes kötötte meg a II. r. alperessel.

Az I. r. alperes ugyanakkor fővállalkozónak is tekintette magát, amely a felperes részéről abban nyert elismerést, hogy a szerződés fizetési feltételei szerint a befogadott II. r. alperesi számlák összegére 14 % integrációs díjat számíthatott fel.

A Ptk. 401. §-a adja meg a fővállalkozás fogalmát, miszerint: „Önálló feladat ellátására alkalmas, összetett gazdasági, illetve műszaki egység megvalósítására irányuló vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó köteles a munka gazdaságos és gyors, az ugyanazon a

létesítményen dolgozó többi vállalkozóval összehangolt elvégzéséhez szükséges feltételeket megteremteni, valamint a többi vállalkozóval az együttműködés módjának és feltételeinek meghatározásához szükséges szerződéseket megkötni. A vállalkozó felelőssége az ilyen vállalkozási szerződésben kikötött műszaki, gazdasági és egyéb feltételek teljesítéséért akkor is fennáll, ha a teljesítéshez szükséges tervet a vállalkozó egészben vagy részben nem maga készítette."

A fővállalkozási szerződés fenti meghatározásából következik, hogy a szerződés megkötésével a megrendelők jogosultságai, illetve kötelezettségei nagyrészt a fővállalkozót illetik, illetve terhelik, a szállítókkal és az alvállalkozókkal a saját nevében kötött szerződések alapján azok a fővállalkozó teljesítési segédjeként járnak el.

Mindkét szerződéstípusnál igaz azonban az, hogy a (fő)vállalkozó helytállni tartozik az alvállalkozó teljesítéséért, a megrendelővel szemben úgy felel, mintha a munkát maga végezte volna el.

A felperesnek a II. r. alperessel kötött szerződéseinek nem kellett lefednie az átadott programok, a megvalósítani kívánt integráltrendszer összes szolgáltatásait.

A felperes elfogadta ezt a tényt, amikor vállalkozási szerződést kötött az I. r. alperessel, ahelyett hogy egyetlen szerződést kötött volna a II. r. alperessel. Elfogadta, hogy mindkét alperes csak a közte és a felperes között létrejött szerződés teljesítéséért felel a felperessel szemben, így azt is, hogy a II. r. alperes csak a Scala Szoftver Licenc és Karbantartás Vételi Megállapodás hibátlan teljesítéséért vállal felelősséget.

Mindezek tükrében nincs jogalakító relevanciája annak a hivatkozásnak, hogy az I. r. alperes által megjelölt „alvállalkozóval” a II. r. alperessel történt szerződéskötés nélkül meghiúsult volna a vállalkozási szerződés, illetve a létrehozni kívánt rendszer, és hogy a II. r. alperes a Scala szoftverhez kapcsolódó jogosultságokat kizárólagosan birtokolta.

A felperes és a II. r. alperes ún. konzultációs szerződésének „beemelése” az I. r. alperes vállalkozási szerződésébe sem tekinthető olyan jogi ténynek, amely egyetemleges kötelezettséget keletkeztetett a megrendelő és az I. r. alperes vállalkozási szerződésének a teljesítésében.

Ennek nem mond ellent az a tény sem, hogy az I. r. alperes és a II. r. alperes között is volt szerződéses kapcsolat, a II. r. alperes az I. r. alperes megrendelése alapján vállalt a szoftver bevezetésével kapcsolatos konzultációt (lásd a 2006. november 23-ai személyes meghallgatáson csatolt A-II/1. sorszám alatt mellékelt, II. r. alperestől származó 2005. június 11-én kelt ajánlatot, amelyet az I. r. alperes 2005. január 12-én elfogadott).

A II. r. alperes a vállalt feladatot teljesítette, és ezért a feladat teljesítéséért fizetett ellenértéket az I. r. alperes a II. r. alperesnek.

A felperes arra is hivatkozott, hogy a vállalkozó és az alvállalkozója között pénzügyi kapcsolat is volt.

Ez igaz, ugyanis az I. r. alperes által elfogadott ajánlatban szerepel az a kikötés, hogy a bevezetési- konzultációs díjak számláit a II. r. alperes az I. r. alperes felé bocsátja ki, aki továbbszámlassza a felperes felé. A licencia és a karbantartási díjakat pedig a felperesnek számlázza a II. r. alperes.

A konzultációs díjak megfizetése a szerződéseknek megfelelően történt.

Az I. r. alperes és a II. r. alperes között létrejött jogviszony a tartalmi azonosság ellenére önálló, független a II. r. alperesnek a felperessel megkötött konzultációs szerződésétől,

amit a felperes és az I. r. alperes vállalkozási szerződésébe 2005. január 17-én „beemeltek”.

Itt szükséges megjegyezni, hogy amennyiben a felperes a II. r. alperestől a vállalkozás egészének a teljesítését várta volna el, akkor vele kötötte volna meg az I. r. alperes helyett a vállalkozási szerződését, vagy esetleg úgy, hogy a II. r. alperessel megkötött konzultációs szerződésébe „beemelte” volna a vállalkozási szerződés kikötéseit.

Ez nem történt meg, tehát felperesnek az az állítása, hogy a felek szerződéses akarata egy egységes, egymástól elválaszthatatlan szerződési rendszer létrehozására irányult, nem megalapozott.

Ugyanakkor helytálló felperesnek az az állítása, hogy a felperes és a II. r. alperes konzultációs szerződésének a „beemelése” szükséges volt az I. r. alperessel kötött vállalkozási szerződésbe. A II. r. alperes által szállított program bevezetésével kapcsolatban ugyanis - a szolgáltatás sajátos jellegét is figyelembe véve - többletfeladatot jelent egy adott rendszerbe történő beillesztés, és a kapcsolódási pontok kezelése. Ezek a feladatok azonban nem az I. r. alperes által vállalt főkötelezettség mellé rendelt mellékkötelezettségnek minősülnek, hanem a II. r. alperesnek a felperessel kötött szerződése alapján, a II. r. alperes által szállított programhoz kapcsolódnak, amely teljesült azzal, hogy a II. r. alperes átadta a programot fizikailag megtestesítő mágneslemez és a program használatát lehetővé tévő kódot megadta.

A II. r. alperes a konzultációs szerződés alapján a saját szoftverével kapcsolatos feladatokat végezte, amely nem azonos az I. r. alperes által vállalt, az egységes és teljes informatikai rendszer megvalósítására vonatkozó feladattal.

Ezt a megállapítást támasztja alá Zs.P. felperes alkalmazottjának a tanúvallomása is, aki úgy nyilatkozott, hogy a műszaki rész vonatkozásában azért akadt meg a dolog, mert a fővállalkozó eltűnt. A II. r. alperes a konzultációkban részt vett, elsősorban a saját programjával kapcsolatos feladatokat végezte, de ott ahol kapcsolódási pontok voltak a gazdasági és a műszaki részek között, a megoldásokban részt vett. A felperes a II. r. alperes felkészítése, tanácsadása nélkül nem tudta volna a programot használni. A tanú azt is előadta, hogy a felperes ajánlatot kért az integrációs rendszer kiépítésére a II. r. alperestől, de horribilis összeget jelöltek meg.

A szakértő a szakvéleményében az alábbi főbb megállapításokat tette:

A megvalósítani kívánt számítógépes rendszer a felperes igényeit volt hivatva kielégíteni. Ezt a célt nem volt célszerű a már meglévő ügyviteli rendszer bővítésével, kiegészítésével megvalósítani, ezért egy teljesen új, integrált rendszer mellett döntöttek. Ez a rendszer két nagyrészből állt, az I. r. alperes által elkészítendő egyedi alrendszer csoportból (műszaki rész), és a II. r. alperes által szállítandó pénzügyi alrendszerből (gazdasági rész). Az I. r. alperes által készítendő alrendszerek nem készültek el a logikai rendszertervnek megfelelően és olyan módon, hogy a Scala rendszerrel való együttműködésre képes legyen. A Scala rendszer egy olyan kész, kipróbált, sok helyen telepített és működő programrendszer, amely a megrendelő egyedi igényeihez paraméterezés (a program működését befolyásoló vezérlőadatok és kezdőértékek megadása) útján illeszthető. A Scala rendszer telepítése megtörtént, azonban az ún. műszaki alrendszerekkel való

összekapcsolása nem valósult meg, azok hiánya, hiányos kialakítása miatt. A II. r. alperes által szolgáltatott számítógépes programok önállóan is működőképesek, az általuk nyújtott szolgáltatások azonban nem fedik le a megrendelő által megvalósítani kívánt integrált rendszer összes szolgáltatásait.

A szakértő fenti megállapításaival megegyezik O.G. II. r. alperes alkalmazottjának a tanúvallomása (24. számú tárgyalási jegyzőkönyv). A tanú előadta, hogy a II. r. alperes által szolgáltatott program átalakítás nélkül alkalmas volt arra, hogy az ún. interfész kapcsolaton keresztül adatokat fogadjon. A programnak semmiféle specifikuma nem volt, az készen állt az adatok fogadására, az interfész kapcsolat nyitott volt, de az I. r. alperes részrendszeréből (műszaki) az adatok nem érkeztek meg, ezért nem lehetett az integrációt megvalósítani. A II. r. alperes egyébként nem is tudta volna átalakítani a programot, mert ez egy nemzetközi program, nincs lehetőség arra, hogy a forráskódot megváltoztassák.

A felperes álláspontja szerint a vállalkozói szerződésnek a részét képezte, attól elválaszthatatlan a felperes és a II. r. alperes által kötött Scala Szoftver Licenc és Karbantartási Vételi Megállapodás is.

A felperesnek ezt az állítását nem támasztják alá sem a hivatkozásai, sem a perbeli adatok. A szerződés szerint a szerződés tárgya egy számítógépes program, a megrendelő egy végfelhasználói szoftver licenchez jut - egyidejű felhasználó és konfiguráció formájában - a Scala szoftver használatához. A II. r. alperes emellett S.B.S. karbantartási szolgáltatást biztosít a felperesnek.

A szoftver licencért járó díj 34 320 EUR, a karbantartási szolgáltatás induló éves díja pedig 8 072 EUR volt. Az éves megújítási időpont 2005. február 18-a.

A szerződési összeget a II. r. alperes a felperesnek fizette meg, a 2005. január 31-én kelt 050126-os számú, 10 540 530 Ft összegű számla és a 2005. szeptember 28-án kelt 050833-as számú, 1 409 570 Ft összegű számla alapján.

A felperes a perben sem vitatta ennek a szerződésnek a szerződésszerű teljesítését.

Ezek a tények is azt igazolják, hogy a felperes önállóan szerződött a II. r. alperessel a Scala program szállítására, amely szerződés nem része az I. r. alperessel kötött vállalkozási szerződésnek.

Ez a szolgáltatás, illetve a szerződés, önálló, független a vállalkozási szerződéstől, ezért kizárólag a Pp. 51. §-ának c.) pontja szerinti pertársaság állhat fent az alperesek között, mert a perbeli követelések hasonló ténybeli és jogi alapból erednek.

Ehhez kapcsolódik az a megállapítás is, hogy osztható szolgáltatásról van szó, és a II.r. alperes szerződésben vállalt kötelezettsége nem tekinthető az I. r. alperesnek a felperessel kötött szerződése szerinti főkötelezettsége mellékkötelezettségének.

A felperes a II. r. alperessel szemben azon a jogalapon érvényesít igényt, hogy nem szerződésszerűen teljesített. Ezen a jogalapon a felperesi kereset nyilvánvalóan nem állja meg a helyét.

A felperes a licenc szerződés teljesítését maga is elismerte, nem vitatott tény, hogy a szerződés teljesült, a II. r. alperes a vállalt szolgáltatást a felperesnek átadta. A felperes a II. r. alperesnek megfizette a program árán kívül a szerződés 1. számú mellékletében szereplő, a bevezetés időszakára vonatkozó karbantartási szolgáltatás időarányos díját is, 8,5 hónapra elszámolva.

A felperes sem az I. és a II. r. alperessel szemben egyetemleges marasztalásukra irányuló kereseti igénye részeként, sem önállóan nem tarthat igényt a II. r. alperestől a licenc szerződés alapján nyújtott szolgáltatás ellenértékének a megfizetésére.

A konzultációs szerződésnek a II. r. alperes részéről történt teljesítését is igazolják a perbeli adatok. A felperes az ezen a címen az I. r. alperes által a II. r. alperesnek kifizetett összeget a II. r. alperestől nem követelheti vissza. Ha a felperes az I. r. alperessel szemben ezen a címen eredményesen igényt érvényesít, akkor az I. r. alperes lehetne az, aki bármiféle igénnyel a II. r. alperessel szemben felléphet.

A felperes a II. r. alperessel szemben támasztott kereseti igénye jogalapjának megalapozottsága körében hivatkozott a 2005. szeptember 21-én felvett jegyzőkönyvben foglaltakra. A jegyzőkönyv szerint a felek nemcsak a vállalkozási szerződés teljesítésének 2005. november 5. napjáig történő meghosszabbításáról rendelkeztek, hanem arról is, hogy 2005. szeptember 26.-ától 30.-áig egyeztetést tartanak, amelyen szükség szerint a II. r. alperes is részt vesz, majd 2005. november 5. napjáig a felperes és az I. r. alperes által közösen elkészített minta adatbázis alapján a II. r. alperes fogja elkészíteni egyhónapos határidővel a végleges rendszer integrációt, az általa vállalt rendszert, ami teljesen tesztelésre alkalmas lesz.

A felperes szerint a jegyzőkönyvben foglaltakból egyértelműen megállapítható - összhangban a szerződéskötéskor a felek között kialakult akarategységgel, a vállalkozási szerződés tárgyával és céljával -, hogy a II. r. alperes által nyújtott szolgáltatás a fővállalkozói szerződés részét képezte.

A felperesnek ez a következtetése - az előzőekben kifejtettek mellett - azért sem állja meg a helyét, mert a II. r. alperes sem a felperessel megkötött és a vállalkozási szerződés részévé tett konzultációs szerződésben, sem a szoftver értékesítésére és karbantartására kötött szerződésében nem vállalta az I. r. alperes és a felperes vállalkozási szerződésében szereplő egész rendszer létrehozását.

A II. r. alperes teljesítése ugyan része volt a vállalkozás teljesülésének, ám az I. r. alperes által elkészített műszaki, egyedi alrendszerek elkészítése nem volt a feladata. A konzultációk során pedig a saját programjával kapcsolatos feladatokat végezte, és ott ahol kapcsolódási pontok voltak azok megoldásában részt vett.

A rendszer kiépítése a feladatok által megszabott időrendben valósulhatott meg, nyilvánvaló, hogy az alrendszerek közötti integráció az utolsó fázisba tartozott.

A teljesség kedvéért jegyzi meg az ítéletábla, hogy az I. r. alperes a felperesnek megküldött 2005. november 10-én kelt levelében úgy nyilatkozott, hogy a szerződések egyesítésére tett bármely kísérlet elismerésétől határozottan elzárkózik. A felperes által hivatkozott akarategység tehát nyilvánvalóan nem volt meg a felek között, az egységes egymástól nem elválasztható szerződés megkötésére.

Az ítéletábla az elsőfokú bírósággal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy a rendelkezésre álló peradatok alapján a felperesnek a II. r. alperessel szemben előterjesztet keresete - jogalap hiányában - nem megalapozott, a felperes elsődleges és másodlagos fellebbezési kérelme nem teljesíthető.

Ezért az elsőfokú ítélet indokolásának a fentebbi kiegészítésével az ítélőtábla a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban az I. r. alperesnek költsége nem merült fel.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az ítélőtábla a Pp. 78. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a felperest kötelezte a II. r. alperes másodfokú eljárásban felmerült költségének a megfizetésére, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1), (2) bekezdés a.) és b.) pontja, az (5)-(6) bekezdése alapján állapította meg - figyelemmel a II. r. alperes képviselője által ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységet is -, mely összegre a rendelet 4/A. § (1) bekezdése alapján felszámította az ügyvédi tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi adó összegét is.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a saját, másodfokú eljárásban felmerült költségét (fellebbezési eljárási illeték, ügyvédi munkadíj) maga viseli.

Debrecen, 2010. március hó 29. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk előadó bíró,  
Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó